

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA O'QITUVCHI VA O'QUVCHI O'RTASIDAGI INTERAKTIV ALOQA

Toshpo'lotova Jasmina Nuriddin qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Matematika va Informatika yo'nalishi talabasi

jasminatoshpulotova06.com (97) 389-83-78

Ahmatov Rustam Ahmat o'g'li

Shahrisabz davlat pedagogika instituti talabasi

rustamaxmatov708@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14776696>

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhitida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqaning ahamiyati, uning ta'lim samaradorligini oshirishdagi roli va zamonaviy texnologiyalar yordamida bu aloqani qanday mustahkamlash mumkinligi yoritib beriladi. Shuningdek, interaktiv aloqaning o'quvchilarning motivatsiyasiga, o'zlashtirish darajasiga ta'siri ham tahlil qilinadi.

Annotation. In this article, the importance of interactive communication between the teacher and the student in the digital learning environment is highlighted, as well as its role in enhancing educational effectiveness. The article discusses how modern technologies can be used to strengthen this communication. Additionally, the impact of interactive communication on students' motivation and their learning outcomes is also analyzed.

Аннотация. В данной статье освещается важность интерактивного общения между учителем и учеником в цифровой образовательной среде, а также его роль в повышении эффективности обучения. Рассматривается, как современные технологии могут способствовать укреплению этого общения. Также анализируется влияние интерактивного общения на мотивацию учеников и их уровень усвоения материала.

Kalit so'zlar. Raqamli ta'lim, interaktiv aloqa, ta'lim jarayoni, o'qitish metodlari, o'zaro fikr almashish, motivatsiya, pedagogik yondashuvlar, ta'lim sifatini oshirish.

Key words. Digital education, interactive communication, learning process, teaching methods, mutual exchange of ideas, motivation, pedagogical approaches, improving education quality.

Ключевые слова. Цифровое образование, интерактивное взаимодействие, учебный процесс, методы обучения, обмен идеями, мотивация, педагогические подходы, повышение качества образования.

Raqamli ta'lim muhitida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqaning ahamiyati kundan-kunga ortib bormoqda. Zamonaviy texnologiyalar va raqamli platformalar ta'lim jarayonini yangilab, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Interaktiv aloqa o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini oshirish, motivatsiyasini kuchaytirish va ta'lim samaradorligini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Bu o'quvchilarga tezkor fikr almashish, savol-javoblar o'tkazish va ta'lim materiallarini oson va qiziqarli tarzda o'zlashtirish imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun ham interaktiv aloqalar o'z ta'lim metodikasini rivojlantirish va yangi yondashuvlarni sinab ko'rish imkoniyatini yaratadi. Maqolada raqamli ta'lim muhitida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqaning roli va uning ta'lim samaradorligiga ta'siri tahlil qilinadi.

Raqamli ta'lim tizimlarining jadal rivojlanishi zamonaviy o'qitish uslublarini tubdan o'zgartirib, ta'lim jarayonida interaktiv aloqaning ahamiyatini oshirmoqda. Internet tarmog'i, mobil qurilmalar va interaktiv texnologiyalar yordamida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi aloqa osonlashishi va samarali bo'lishi mumkin. Ta'limda raqamli platformalar yordamida real vaqt rejimida muloqot qilish imkoniyatlari taqdim etiladi. Bu o'qituvchiga o'quvchilarning holatini tezda baholash va ularning savollariga javob berish imkonini beradi, o'quvchilarga esa o'rganganlarini tezda mustahkamlash va yangi ma'lumotlarga kirish imkoniyatini yaratadi. Interaktiv aloqa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va o'rganish jarayoniga yanada ko'proq jalb qiladi.

Raqamli platformalar o'quv jarayonini yanada samarali qilish uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Onlayn ta'lim tizimlari, masalan: Zoom, Google Classroom, Moodle va boshqa platformalar o'qituvchiga darslarni yanada interaktiv tarzda olib borishga yordam beradi. Bu platformalarda o'quvchilar video darslarga, onlayn testlarga, interaktiv mashqlarga va boshqa resurslarga kirish imkoniyatiga ega. Raqamli platformalarda o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muloqot hamda materiallar almashinuvi juda tez va oson bo'ladi. O'quvchilar o'z vaqtida o'rganishni davom ettirishlari, darsdan tashqari vaqt davomida mustahkamlash ishlarini amalga oshirishlari mumkin. Bunday platformalar ta'limda qatnashishni qiziqarli va foydali qiladi. Shuningdek, o'quvchilarning ma'lumotni tez va samarali o'zlashtirishini ta'minlaydi. O'qituvchilar esa o'z darslarining samaradorligini o'lchab, kerakli tahrirlarni kiritish imkoniyatiga ega. Raqamli ta'lim jarayonining bu yondashuvi o'quvchilarning ta'lim olishini rivojlantiradi va o'rganish jarayonini yanada qulaylashtiradi.

Zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv aloqa o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Interaktiv ta'lim metodlari o'quvchilarga faollik va qatnashishni ta'minlash orqali ularning bilim olish jarayonidagi qiziqishini oshiradi. Masalan: onlayn sinflar, forumlar, video darslar va interaktiv simulyatsiyalar o'quvchilarga murakkab mavzularni o'zlashtirishda yordam beradi, bu esa ularning darsga nisbatan qiziqishini oshiradi. O'quvchilarning o'z fikrlarini erkin ifoda etishlari, guruh ishlarida ishtirok etishlari va o'zaro fikr almashishlari motivatsiyani kuchaytiradi va ta'limga bo'lgan ijobiy munosabatni shakllantiradi. Raqamli vositalar orqali o'qituvchilar o'quvchilarga yangi materiallarni taqdim etishda yanada kreativ va interaktiv usullarni qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi. Masalan: o'qituvchilar taqdimotlar, video darslar, testlar va masalalarni o'quvchilar bilan onlayn tarzda baham ko'rishlari, real vaqt rejimida muhokama qilishlari va o'quvchilarning javoblarini baholashlari mumkin. Bu o'z navbatida ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi, chunki o'quvchilar o'zgacha yondashuvlarni tajriba qilishadi va ko'proq interaktiv faoliyatlarda ishtirok etishadi.

Interaktiv aloqaning o'quvchilarning o'zlashtirish darajasiga ta'siri juda katta. Ta'lim jarayonida faollikni rag'batlantiruvchi metodlar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va yanada chuqurroq o'zlashtirish imkonini beradi. Masalan, interaktiv darslar va sinovlar o'quvchilarga tezkor fikrlash va mavzuni ko'proq yodda saqlash imkoniyatini yaratadi. O'quvchilarning fikrlarini so'rash, ularning javoblarini muhokama qilish va guruhda ishlash orqali o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi ancha oshadi. Shu bilan birga, bu metodlar o'quvchilarning ta'limga nisbatan munosabatini ham ijobiy tomonga o'zgartiradi, chunki ular o'qish jarayonida faqat passiv ravishda qatnashish o'rniga, o'z fikrlarini erkin ifoda etadilar va o'zgalar bilan o'rganadilar. Zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv aloqa o'quvchilarning

o'zlashtirish darajasini oshirish, ularning motivatsiyasini kuchaytirish va ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Bu ta'limda innovatsiyalarni qo'llashning samarali yo'llaridan biri bo'lib, o'quvchilarning ta'limga nisbatan pozitiv munosabatini rivojlantirishga yordam beradi.

Kelajakda raqamli ta'lim tizimlarida interaktiv aloqaning ta'siri juda katta bo'ladi. Raqamli texnologiyalar va platformalar ta'lim jarayonlarini yanada kuchaytirib, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi aloqani samarali ravishda tashkil etishga yordam beradi. Bu jarayonda o'qituvchi faqatgina bilim beruvchi emas, balki o'quvchilar bilan o'zaro fikr almashish, tahlil qilish va baholash imkoniyatini beruvchi ishtirokchiga aylanadi. Interaktiv aloqaning kelajakda yanada rivojlanishi o'quvchilarga ta'limni shaxsiylashtirish va ularning ehtiyojlariga mos ravishda o'rgatish imkonini beradi. Bu holat ta'limni barcha uchun yanada qulay va samarali qiladi, chunki har bir o'quvchining o'z o'rganish uslubi mavjud.

Kelajakda ta'limning individual shakllari o'quvchilarning o'ziga xos ehtiyojlarini inobatga olib, o'zlashtirish jarayonini shaxsiylashtirish imkonini beradi. Masofaviy ta'limda esa, interaktiv aloqalar o'quvchilarning o'z-o'zini o'rganishini qo'llab-quvvatlash, o'qituvchi bilan real vaqt rejimida fikr almashish imkoniyatini taqdim etadi. Interaktiv texnologiyalar masofaviy ta'limda o'quvchilarni yanada faollashtirib, ularning darslarga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ta'limni yanada samarali qiladi. Bunday aloqalar o'qituvchilarga o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini tahlil qilish va ularga individual yordam ko'rsatish imkonini beradi.

Shunday qilib, kelajakda raqamli ta'lim tizimlarida interaktiv aloqaning roli muhim ahamiyatga ega bo'ladi. Bu aloqalar ta'limni shaxsiylashtirish, samarali o'rgatish va o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlashda zarurdir. Xulosa qilib aytganda, raqamli ta'lim muhitida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv aloqa ta'lim samaradorligini oshirish va o'quvchilarning motivatsiyasini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy texnologiyalar yordamida bu aloqa yanada qulay va samarali bo'lib, kelajakda masofaviy va individual ta'limning ajralmas qismiga aylanishi kutilmoqda.

References:

1. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida iqtisodiy jarayonlar va moliyaviy munosabatlarning transformatsiyasi." *Nashrlar* (2024): 38-41.
2. Muhammadiyev, Alijon, and Shukurullo Aliqulov. "PROSPECTS OF USING COMPUTER TECHNOLOGIES IN MODERN EDUCATION." *Наука и технология в современном мире 3.3* (2024): 90-92.
3. Musirmonov, Shohboz, and Jasmina Toshpo'lotova. "Moliya bozorini rivojlantirishda yashil iqtisodiyotga o'tishining muammolari va yechimlari." *Nashrlar* (2024): 374-377.
4. Madadjon, O'Ktamonov. "PEDAGOGIKA OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING INFORMATIKADAN AXBOROT-TEXNOLOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI." *Academic research in educational sciences 4.CSPU Conference 1* (2023): 275-281.
5. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "SHAXSLARDA TAVAKKALCHILIK BILAN BOG'LIQ VIRTUAL O'YINLARGA MOYILLIGINI PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI." *Universal xalqaro ilmiy jurnal 1.4* (2024): 776-777.

6. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "XXI ASR YOSHLARINING AXBOROT PSIXOLOGIK XAFSIZLIGINI TA'MINLASH MASALALARI." *Universal xalqaro ilmiy jurnal* 1.4 (2024): 445-447.
7. Toshpo'lotova, Jasmina, and Yayra Musurmanova. "CURRENT ISSUES OF TEACHING UZBEK AND RUSSIAN LANGUAGES IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION." *Models and methods in modern science* 3.6 (2024): 187-191.
8. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "TEXNIKA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA XORIJIY TILLARNI O 'QITISHNING DOLZARB MASALALARI." *Прикладные науки в современном мире: проблемы и решения* 3.3 (2024): 10-12.
9. Toshpo'lotova, Jasmina, and Yayra Musurmanova. "TA'LIM TIZIMIGA INNOVATION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA INTEGRATSIYALASH MASALALARI." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 3.3 (2024): 46-49.
10. ShukurulloFayzullo o'g'li, A. (2024). TA 'LIMDA MULTIMEDIYA TEXNOLOGIYALARINI QO 'LLASH. *PEDAGOGS*, 50(2), 51-55.
11. Aliqulov, Sh. "M. Yaxiyaxonova. Ta'lim samaradorligini oshirishda kreativ va zamonaviy metodlarning ahamiyati. Raqamli ta'lim muhitida fanlararo integratsiyani Qo'llashning ta'lim samaradorligiga ta'siri: xalqaro Tajribalar va rivojlanish istiqbollari." (2024).
12. Muhammadiyev, Alijon, and Shukurullo Aliqulov. "PROSPECTS OF USING COMPUTER TECHNOLOGIES IN MODERN EDUCATION." *Наука и технология в современном мире* 3.3 (2024): 90-92.
13. FAYZULLO, ALIQULOV SHUKURULLO. "TA'LIM JARAYONIDA MULTIMEDIA VOSITALARINI QO 'LLASH." *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS* 45.2 (2024): 61-65.
14. Aliqulov, Shukurullo, Ziyavutdin Turayev, and Javlon Nishonov. "BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MATEMATIK SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA TIMSS XALQARO BAHOLASH DASTURINING ROLI VA AHAMIYATI." *Молодые ученые* 2.10 (2024): 85-90.
15. Fayzullo o'g'li, Shukurullo. "Aliqulov." "TA 'LIMDA MULTIMEDIYA TEXNOLOGIYALARINI QO 'LLASH." *PEDAGOGS* 50 (2024): 51-55.
16. Shamsiddinov, G'iyosjon, Barchin Ro'ziqulova, and Laziza Inatillayeva. "BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA AFZALLIKLARI." *Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования* 3.10 (2024): 39-41.
17. Shamsiddinov, G'iyosjon, Umida Nurmaxmatova, and Durdona Turayeva. "INFORMATIKA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI." *Science and innovation in the education system* 3.4 (2024): 102-105.
18. Shamsiddinov, G'iyosjon, Jasmina Murodulloyeva, and Durdona Turayeva. "GLOBAL IQLIM O 'ZGARISHI SHAROITIDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI SAQLASHNING ZAMONAVIY, INNOVATION USULLARI." *Инновационные исследования в современном мире: теория и практика* 3.3 (2024): 103-106.